

GAMMELKOL VOLDSTED

8600 Silkeborg

Sydvolden af Gammelkol med spor fra en lille platform, hvor på der måske har stået et tårn.

P-pladsen ved Himmelbjergvej hvorfra stier fører til Gammelkol og Dynæs.

Udsigt over Julsø fra stien mod Gammelkol.

Stierne er godt afmærket.

Administration

Ejerforhold
Oprettet
Sidste rettelse
Tilsyn og beskadigelser
Pleje, skiltning og 100 m.-zone
FREDNINGSNR.
STEDNR.

Silkeborg Kommune
2011
11-2011
Kulturarvsstyrelsen - [KUAS](#)
[Silkeborg Kommune](#)
[251127](#)
[160105-253](#)

Find Fortidsmindet med GPS

GPS
Længdegrad 9.695907
UTM-system
Breddegrad 56.125402
E 543261 N 6220255

Beskrivelse

Lige vest for Laven ligger det fredede fortidsminde "Gammelkol" højt hævet 91 m. over havet og med en helt fantastisk udsigt over Julsø.

Omkring 30 hektar af området blev i 1965 sikret gennem en fremsynet fredning for at bevare den unikke udsigt og sikre området mod bebyggelse.

Ordet "Gammelkol" er sammensat, hvoraf "kol" er en ældre betegnelse for en afrundet høj eller top. Voldanlægget blev fredet som fortidsminde i 1969.

Som det er tilfældet med de fleste af de godt 1.000 kendte voldanlæg fra især den tidlige middelalder omkring år 1200, ved vi kun lidt om de mindre anlæg som f.eks. Gammelkol.

De op til næsten 2 m. høje volde på den trækledte bakketop forløber nærmest rektangulært med en ydre grav langs skovkanten og omslutter et ca. 75 x 20 m. stort areal. I nordenden ses en mindre ca. 10 x 1 m. stor forhøjning, ligesom der i sydenden - hvor stien leder frem til voldstedet - ses en mindre flad forhøjning. Hvilke bygninger der har stået på voldstedet vides ikke, men måske har forhøjningerne rummet tårnlignende bygningsværker.

Nationalmuseet undersøgte i 1969 stedet, men dette gav ingen endelig afklaring om hverken datering, brug eller eventuel sammenhæng med det nedenfor liggende voldsted på Dynæs. På den nordre højning fandtes dog rester efter murværker.

Vi ved derfor ikke om der er tids- eller brugsmæssig sammenhæng mellem Gammelkol og voldstedet på Dynæs, men med den forskellige terrænmæssige beliggenhed synes det nærliggende. Fra Gammelkol kunne hele området overskues og evt. angreb fra nord kunne langt lettere varsles fra Gammelkol end fra det lavtliggende Dynæs.

Det fortælles også, at der i slutningen af 1800-tallet var et lysthus kaldet "Jomfruens Lysthus" med tilhørende haveanlæg på bakketoppen - og sporene efter den oprindelige, formodentlig middelalderlige bebyggelse er derfor nu sikkert kraftigt sløret af senere aktiviteter.

